

dette, der har Krav paa at tjene som Præjudikat og derfor har offentlig Interesse. Endvidere, at Rettens Opgave kun er at afgøre de den forelagte Tvistemaal og ikke i videre Forstand at virke belærende. Endelig fremhæves Betæneligheden ved at give Befolkningen Indblik i, om Retten i den enkelte Sag har staaet mere eller mindre enig, navnlig i Straffesager, hvor der frifindes.

Idet her foreløbig bortses fra Straffesager, forekommer det Retsplejeudvalget, at de anførte Modgrunde ikke er afgørende. Naar der leveres Begrundelse for de forskellige Meninger, vil Befolkningen forstaa, at Uenigheden kun er det naturlige Udtryk for, at Spørgsmaalet har været tvivlsomt, og at Retten efter bedste Evne har søgt den rette Løsning af Tvisten. I Tilfælde, hvor flere Dommere med forskellig Begrundelse kommer til samme Resultat, vil Opgivelsen af Fællesbegrundelsens Form medføre, at hver Begrundelse kan gives fuldstændigt. Meddelelsen af Særmeninger vil kunne bidrage til, at Flertalsbegrundelsen bliver klarere udformet, end det ellers vilde være Tilfældet. Særmeningerne faar større Betydning for fremtidige Afgørelser, naar de kommer frem, end naar de gemmes i Voteringsprotokollerne, og der kan ad denne Vej komme Anskuelser til Orde, der har Krav paa Opmærksomhed ved Overvejelser om det paagældende Forholds Ordning. Maalet maa være, at den afsagte Dom begrundes *fuldstændigt*, og Retsplejeudvalget formener i Henhold til det udviklede, at de for Tiden bestaaende Hindringer herfor maa søges fjernet, dog uden at Dommerne personlig træder frem for Offentligheden mundtligt eller skriftligt.

Man kunde tænke sig denne Opgave løst ved at give Højesterets Dommere Hjemmel for, ligesom det er Praksis ved Landsretterne, at ledsage den afsagte Dom med deres dissenterende Udtalelser. En saadan Ordning skønnes dog at ville yde for lidt. For det første vilde Princippet om at udarbejde en Fællesformulering af de indbyrdes afvigende Flertalsbegrundelser ikke blive opgivet. Og naar det skulde bero paa en særlig Beslutning af den særvoterende Dommer, om han ogsaa vilde afgive Dissens, er det langt fra sikkert, at det blev almindeligt, og saa var der kun skabt Uklarhed over Stillingen.

Den Tanke har været fremsat, at Meddelelsen af de enkelte Begrundelser ikke behøvede at ske straks, men først nogen Tid efter Domsafsigelsen. Særlig naar Dommernes Navne skulde meddeles, kunde det være heldigt at vente, til Øjeblikkets Spænding havde sat sig. Det vilde imidlertid føles som en betydelig Mangel at skulle vente om end kun en kort Tid, inden der overhovedet gaves nogen Begrundelse af den afsagte Dom, og paa den anden Side maa det af mange Grunde kræves, at Begrundelserne foreligger fuldt udarbejdede, naar Dommen afsiges. Allerede af disse Grunde skønnes denne Vej ikke at kunne betrædes, og naar Dommernavnene ikke nævnes, bortfalder vel ogsaa det egentlige Motiv for Forslaget.

Naar Retsplejeudvalget herefter skal fremsætte sit Forslag, bemærkes først, at Lovforslaget til Ændring i § 216, 1ste Stykke (for skriftlige Sager og eventuelt for Sager, der er behandlet for lukkede Døre), kun kan tiltrædes, for saa vidt det gaar ud paa at affatte skriftlige Præmisser til Domskonklusioner, der offentliggøres ligesom nu. Foruden at kræve Navnene meddelt har det den Mangel kun at give en Adgang for de i Afgørelsen uenige Dommere til Optagelse i Dommen af en Redegørelse for deres Mening, men det ses ikke at aabne Adgang eller paalægge Pligt til Redegørelse for Divergenser i Flertalsafgørelsens Begrundelse.

Retsplejeudvalget foreslaar at give en fælles Regel for mundtlig og skriftlig behandlede Sager ved Tilføjelse til § 218, 1ste Punkt, af følgende Sætning:

„; for Højesterets Vedkommende skal disse indeholde Oplysning om de forskellige Meninger under Afstemningen, uden Angivelse af Dommernes Navne, men med Oplysning om Stemmetal.“

Som en Konsekvens heraf foreslaas til § 216, sidste Punkt, tilføjet: „jfr. dog § 218“.

Medens det anførte Forslag til Tilføjelse til § 218, 1ste Punkt, i øvrigt fremtræder som det samlede Udvalgs Forslag, har fem Medlemmer ønsket bemærket, at de ikke er enige i Forslaget, for saa vidt det gaar ud paa, at Stemmetallet skal oplyses (og altsaa heller ikke tiltræder den foreslaaede Tilføjelse til § 216, sidste Punkt).